

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY

2018/2019

Zespół Szkół Drzewnych
w Bydgoszczy

Bydgoszcz, 25.09.2018 r.

SPIS TREŚCI

Podstawy prawne	2
Wstęp	4
Misja szkoły	6
Treści dotyczące wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego.....	7
Diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego, w tym analiza czynników chroniących i czynników ryzyka	20
Sylwetka absolwenta ZSD	23
Cele programu	24
Zadania szkolnego programu profilaktyki	26
Regulaminy i procedury szkolne	28
Ewaluacja programu	29
Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych	30

Podstawy prawne

- Konwencja o prawach dziecka (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526), art. 3, 19, 33
- Konstytucja Rzeczypospolitej, art. 72.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. (Dz. U. 1994 nr 111 poz. 535, z późn. zm.)
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu z dnia 9 listopada 1995 r. (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz.1485)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109, z późn. zm.)
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493)
- Rozporządzenie MEN w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012, poz. 977)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 356)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013, poz. 532, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017, poz. 1591, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015, poz. 1113, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1578, z późn. zm.)
- Statut Zespołu Szkół Drzewnych

Program uwzględnia założenia programów ogólnopolskich i lokalnych:

- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020,
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Kujawsko-Pomorskim na lata 2017-2020
- Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS na lata 2017-2021,
- Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce na lata 2014-2018,
- Program „Bezpieczna +” na lata 2015-2018,
- Program Komendy Głównej Policji „Profilaktyka a Ty”,
- Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych na lata 2016-2020,
- Projekt profilaktyczny „Falochron dla Bydgoszczy”.

WSTĘP

Niniejszy Program Wychowawczo-Profilaktyczny opisuje ogół treści i działań o charakterze wychowawczym i profilaktycznym realizowanych w Zespole Szkół Drzewnych w Bydgoszczy. Powstał w oparciu o aktualne przepisy prawa oświatowego z uwzględnieniem treści wychowawczo-profilaktycznych zawartych w podstawach programowych. Uwzględnia on specyfikę szkoły, w tym w szczególności wnioski z diagnozy potrzeb wychowawczych i środowiskowych całej społeczności szkolnej.

W programie przyjęto, koncepcję **wychowania rozumianego jako wspieranie ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze:**

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- **duchowej (aksjologicznej)** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Profilaktyka, za Z. Gasiem, jest rozumiana jako kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równolegle trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;

- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Działalność profilaktyczna szkoły obejmuje działania z zakresu profilaktyki:

- uniwersalnej – adresowanej do wszystkich uczniów, mającej na celu przeciwdziałanie inicjacji używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmocnienie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka,
- selektywnej – dotyczącej grup zwiększonego ryzyka, mającej na celu zapobieganie, ograniczenie lub zaprzestanie podejmowania przez ucznia zachowań problemowych,
- wskazującej – skierowanej do uczniów szczególnie zagrożonych rozwojem problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, której celem jest zapobieganie rozwojowi uzależnienia i podjęcie stosowanej interwencji.

Podczas realizacji działań profilaktycznych wykorzystywane są następujące strategie profilaktyczne:

- strategia informacyjna, której celem jest dostarczanie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnych wyborów;
- strategia edukacyjna, której celem jest pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych;
- strategia alternatyw, która ma na celu pomoc w zaspakajaniu ważnych potrzeb oraz osiągnięcie satysfakcji życiowej poprzez zaangażowanie się w działalność pozytywną, np. artystyczną, społeczną, sportową;
- strategia interwencyjna, której celem jest pomoc osobom mającym trudności w identyfikowaniu i pokonywaniu swoich problemów oraz wspieranie w sytuacjach kryzysowych;

- strategia zmian środowiskowych, której celem jest działanie na całe środowisko dziecka w taki sposób, by spowodować tendencję do zmian i/lub wzmocnić umiejętności społeczne i psychologiczne nabyte poprzez strategię edukacyjną;
- strategia zmian przepisów realizowana w miarę potrzeb poprzez wprowadzenie lub modyfikowanie obowiązujących w szkole regulaminów i procedur oraz podczas spisywania kontraktów (klasowych, indywidualnych).

MISJA SZKOŁY

Misją Zespołu Szkół Drzewnych jest stworzenie najlepszych warunków dla kształcenia ogólnego i zawodowego uczniów oraz wspierania ich we wszechstronnym rozwoju osobistym i społecznym.

Poza wyposażeniem uczniów w wiedzę i umiejętności zawodowe na najwyższym poziomie, tak ważne dla odniesienia sukcesu na dzisiejszym rynku pracy, szkoła stawia sobie za cel kształcenie i wychowywanie ludzi kierujących się w życiu wartościami etycznymi, odpowiedzialnych i uczciwych, szanujących i kultywujących tradycję swojego kraju, regionu i szkoły, a jednocześnie otwartych na to co dobre i wartościowe wokół nas.

Zespół Szkół Drzewnych to również miejsce, gdzie każdy uczeń ma czuć się bezpiecznie, gdzie uwzględniany jest jego indywidualny potencjał, gdzie może liczyć na pomoc i wsparcie ze strony swoich kolegów/koleżanek, wychowawców, nauczycieli i innych osób pracujących w szkole.

**TREŚCI DOTYCZĄCE WYCHOWAWNIA I PROFIALAKTYKI
ZAWARTE W PODSTAWACH PROGRAMOWYCH
PRZEDMIOTÓW KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO**

Szkoła branżowa I stopnia

Tabela nr 1. Zdrowie – edukacja zdrowotna

Przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Podstawy przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje mocne i słabe strony własnej osobowości; odnosi je do cech osoby przedsiębiorczej; ▪ zna korzyści wynikające z planowania własnych działań i inwestowania w siebie;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia reakcje własnego organizmu na wysiłek fizyczny o różnej intensywności; ▪ wyjaśnia, na czym polega prozdrowotny styl życia; ▪ wyjaśnia związek między aktywnością fizyczną i żywieniem a zdrowiem i dobrym samopoczuciem oraz omawia sposoby utrzymania odpowiedniej masy ciała we wszystkich okresach życia; ▪ wymienia choroby cywilizacyjne uwarunkowane niedostatkiem ruchu, w szczególności choroby układu krążenia, układu ruchu i otyłość, oraz omawia sposoby zapobiegania im; ▪ wyjaśnia, dlaczego zdrowie jest wartością dla człowieka i zasobem dla społeczeństwa oraz na czym polega dbałość o zdrowie w okresie młodości i wczesnej dorosłości; ▪ wyjaśnia, co oznacza odpowiedzialność za zdrowie własne i innych ludzi; ▪ omawia konstruktywne, optymistyczne sposoby wyjaśniania trudnych zdarzeń i przeformułowania myśli negatywnych na pozytywne;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, na czym polega praca nad sobą dla zwiększenia wiary w siebie, poczucia własnej wartości i umiejętności podejmowania decyzji; ▪ wyjaśnia, na czym polega konstruktywne przekazywanie i odbieranie pozytywnych i negatywnych informacji zwrotnych oraz radzenie sobie z krytyką; ▪ omawia zasady racjonalnego gospodarowania czasem; ▪ wyjaśnia, na czym polega samobadanie i samokontrola zdrowia oraz dlaczego należy poddawać się badaniom profilaktycznym w okresie całego życia; ▪ wyjaśnia, co to znaczy być aktywnym pacjentem i jakie są podstawowe prawa pacjenta; ▪ omawia przyczyny i skutki stereotypów i stygmatyzacji osób chorych psychicznie i dyskryminowanych (np. żyjących z HIV/AIDS); ▪ planuje projekt dotyczący wybranych zagadnień zdrowia oraz wskazuje na sposoby pozyskania sojuszników i współuczestników projektu w szkole, domu lub w społeczności lokalnej; ▪ omawia, na czym polega współuczestnictwo i współpraca ludzi, organizacji i instytucji w działaniach na rzecz zdrowia; ▪ wyjaśnia, jaki jest związek między zdrowiem i środowiskiem oraz co sam może zrobić, aby tworzyć środowisko sprzyjające zdrowiu.
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potrafi określić podstawowe źródło ludzkich kompleksów i podjąć próbę określenia źródła własnych kompleksów; ▪ akceptuje siebie, swoje słabe i mocne strony; ▪ rozumie trudności w osiągnięciu tożsamości płciowej, wie, gdzie szukać pomocy; ▪ jest odpowiedzialny za własny rozwój emocjonalny;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumie, czym jest dojrzewanie: zna, rozumie i akceptuje kryteria dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej; ▪ zna problemy okresu dojrzewania i sposoby radzenia sobie z nimi;
Etyka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady działań, które są wyrazem troski o własne zdrowie i życie;
Język angielski	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wypowiada się na tematy związane ze zdrowiem (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, higieniczny tryb życia, niepełnosprawność, uzależnienia, ochrona zdrowia)

Tabela nr 2. Relacje – kształtowanie postaw społecznych

WOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ współpracuje z innymi – planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich;
Podstawy przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wykorzystuje formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej; podejmuje decyzje i ocenia ich skutki, zarówno pozytywne, jak i negatywne; ▪ charakteryzuje swoje role społeczne i typowe dla nich zachowania; ▪ stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska; ▪ analizuje własne możliwości znalezienia pracy na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim; ▪ wyjaśnia motywy aktywności zawodowej człowieka;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumie, na czym polega wierność, zaufanie i dialog w relacjach międzyludzkich; ▪ wskazuje różnice i podobieństwa między przyjaźnią, zakochaniem, miłością; rozumie znaczenie miłości w życiu człowieka;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumie, że lepsze zrozumienie siebie powoduje lepsze zrozumienie innych; ▪ zna i rozumie podłoża konfliktów w rodzinie i określa ich przyczyny; wskazuje sposoby rozwiązywania konfliktów; ▪ posługuje się różnymi formami komunikowania się; ▪ odczytuje i interpretuje komunikaty; ▪ rozumie znaczenie mowy ciała w kontaktach interpersonalnych; ▪ potrafi lepiej zrozumieć siebie i drugiego człowieka; ▪ rozumie znaczenie odpowiedzialności w przeżywaniu własnej płciowości i budowaniu emocjonalnych więzi;
Język angielski	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przez nauczanie języka obcego nowożytnego kształtuje postawy ciekawości, tolerancji i otwartości wobec innych kultur, ▪ współdziała w grupie np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych.

Tabela nr 3. Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Język polski	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dostrzega związek języka z wartościami oraz to, że stanowi on źródło poznania wartości (takich jak dobro, prawda, piękno; wiara, nadzieja, miłość; wolność, równość, braterstwo; Bóg, honor, ojczyzna; solidarność, niepodległość, tolerancja); ▪ dostrzega obecne w utworach literackich oraz innych tekstach kultury wartości narodowe i uniwersalne.
WOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli; ▪ wyraża własne zdanie w wybranych sprawach na różnych forach publicznych i uzasadnia je; ▪ jest otwarty na odmienne poglądy;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gromadzi i wykorzystuje informacje potrzebne do zaplanowania dalszej nauki i kariery zawodowej;
<p>Wychowanie do życia w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumie, czym jest niepełnosprawność, starość, choroby, umieranie i śmierć, w tym w aspekcie życia rodzinnego; ▪ ma świadomość własnej tożsamości; ▪ rozumie potrzebę poznania siebie i kształtowania obrazu własnej osoby; ▪ rozumie potrzebę poznania swojego partnera; ▪ wyraża szacunek dla siebie i innych; ▪ jest tolerancyjny wobec odmienności kulturowych, etnicznych, religijnych, seksualnych; ▪ określa wartości i pojęcia związane z płciowością człowieka: męskość, ▪ kobiecość, miłość, rodzina, rodzicielstwo; ▪ porównuje role kobiet i mężczyzn w kontekście stereotypów;
<p>Etyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zna, rozumie i stosuje pojęcia niezbędne do opisu przeżyć i działań moralnych; ▪ zna i rozwija swoje zalety, rozpoznaje i eliminuje swoje wady; ▪ wyjaśnia, czym jest sumienie i jaką pełni rolę w życiu człowieka; ▪ wyjaśnia ideę rozwoju moralnego i podaje przykłady działań egoistycznych, konformistycznych, altruistycznych; ▪ wyjaśnia, na czym polega autonomia człowieka, podaje przykłady działań i postaw autonomicznych i nieautonomicznych; ▪ wyjaśnia, na czym polega interioryzacja wartości i norm moralnych; ▪ objaśnia, czym jest sens życia, uczciwość, roztropność, umiarkowanie, męstwo, honor, prywatność, asertywność,

	<p>prawdomówność;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dba o przedmioty będące jego prywatną własnością, własnością innych oraz będące własnością publiczną; ▪ potrafi podzielić się z innymi tym, co jest jego własnością; ▪ dostrzega i wyjaśnia związek między uczeniem się a wykonywaną pracą; ▪ wyjaśnia znaczenie pracy zarobkowej; ▪ rozważa problem własności intelektualnej; wyjaśnia, czym jest plagiat, oraz formułuje ocenę moralną dotyczącą plagiatu; ▪ jest świadomy, że postęp cywilizacyjny dokonuje się dzięki wiedzy; wyjaśnia, dlaczego wiedza jest dobrem (wartością);
--	---

Tabela nr 4. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

WOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania; ▪ wymienia przestępstwa, których ofiarą najczęściej padają młodzi ludzie; ▪ wie, jak można próbować ich uniknąć, i przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w sytuacji zagrożenia; ▪ wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie przestępstwa (środki wychowawcze i poprawcze); ▪ przedstawia przepisy prawne dotyczące sprzedaży i konsumpcji alkoholu, papierosów i narkotyków i wskazuje na konsekwencje ich łamania.
Podstawy przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podejmuje racjonalne decyzje, opierając się na posiadanych informacjach, i ocenia skutki własnych działań;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odczytuje informacje zawarte w reklamach, odróżniając je od elementów perswazyjnych;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ korzysta z podstawowych usług w sieci komputerowej, lokalnej i rozległej, związanych z dostępem do informacji, wymianą informacji i komunikacją, przestrzega przy tym zasad netykiety i norm prawnych, dotyczących bezpiecznego korzystania i ochrony informacji oraz danych w komputerach w sieciach komputerowych; ▪ omawia normy prawne odnoszące się do stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych, dotyczące m.in. rozpowszechniania programów komputerowych, przestępczości komputerowej, poufności, bezpieczeństwa i ochrony danych oraz informacji w komputerze i w sieciach komputerowych;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumie, na czym polegają zagrożenia życia społecznego: alkoholizm, narkomania, agresja, sekty, pornografia; ▪ rozumie zasady przeciwstawiania się wszelkim manipulacjom – niebezpieczeństwom ze strony otoczenia; ▪ potrafi być krytyczny wobec treści szkodliwych dla młodzieży; ▪ wyjaśnia, na czym polega przemoc i przestępstwa seksualne; wskazuje możliwości zapobiegania im oraz sposoby obrony; ▪ wie, gdzie szukać informacji o ośrodkach pomocy psychologicznej, medycznej i prawnej; rozumie ich znaczenie; ▪ zna sposoby szukania pomocy w sytuacjach trudnych;
Etyka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zna swoje podstawowe prawa i obowiązki oraz wypełnia własne obowiązki; ▪ analizuje problem stosowania środków psychoaktywnych i formułuje ocenę moralną dotyczącą tego typu działań; ▪ podaje przykłady właściwego i niewłaściwego wykorzystywania

	nowoczesnych technologii informacyjnych;
--	--

Pozostałe klasy

I. Język polski	
Zadania	Sposób realizacji
1. Kształtowanie postawy patriotycznej i obywatelskiej	- zapoznanie z odpowiednimi tekstami literackimi
2. Kształtowanie postaw moralnych i hierarchizacji wartości	- dyskusja - sąd literacki - drama
3. Kształtowanie postaw twórczych	- metody aktywizujące - dyskusja
4. Uświadomienie etycznego wymiaru języka	- ćwiczenia poprawnościowe - audycje TV - korzystanie z opracowań hist.-lit.
5. Kształtowanie postawy udziału w życiu kulturalnym i korzystania z dóbr dziedzictwa kultury	- spotkania z ludźmi kultury - spektakle teatralne, filmowe - wystawy - pomoc w ich wyborze
6. Wdrażanie do samokształcenia i samorealizacji	- wskazywanie metod pracy nad własnym rozwojem - premiowanie wykonanych dodatkowych zadań - korzystanie z różnych źródeł wiedzy
7. Stwarzanie okazji do stawiania pytań egzystencjalnych	- dyskusja - analiza sytuacji dyd.-wych. - konferencja prasowa
8. Kształtowanie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka i postawy tolerancji	- wykorzystanie tekstów literackich i sytuacji dyd.-wych. do dyskusji i oceny zachowań
9. Przygotowanie do dorosłego życia	- praca w zespołach - pełnienie różnych ról społecznych - dokonywanie samooceny - tworzenie pism użytkowych pomocnych w trakcie starań o pracę
10. Kształtowanie wrażliwości estetycznej i poczucia tożsamości regionalnej	- reagowanie na brak troski o estetykę wypowiedzi ustnych, pisemnych i estetykę wyglądu zewnętrznego - portfolio – gromadzenie informacji o regionie – „małej ojczyźnie”

11. Pomoc w odnalezieniu własnego miejsca w świecie	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy indywidualne - dyskusja - wskazywanie uczniom ich mocnych stron - analiza SWOT
12. Kształtowanie postawy dialogu	<ul style="list-style-type: none"> - dyskusja - praca w grupach
II. Nauki społeczne	
Zadania	Sposób realizacji
1. Kształtowanie patriotyzmu	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z odpowiednimi tekstami historycznymi, popularnonaukowymi - dyskusja - praca w grupach
2. Kształcenie poczucia tożsamości narodowej, wychowanie uczniów w szacunku do tradycji	<ul style="list-style-type: none"> - zwiedzanie miejsc pamięci narodowej i muzeów
3. Pomoc w odnalezieniu własnego miejsca w świecie, odpowiednich relacji ze społecznością lokalną i kręgiem kulturowym	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie ceremoniału szkolnego, - organizowanie imprez i uroczystości rocznicowych
4. Rozwijanie dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy historycznej	<ul style="list-style-type: none"> - metody aktywizujące - dyskusja - rozmowy indywidualne
III. Języki obce	
Zadania	Sposób realizacji
1. Rozwijanie poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości językowe	<ul style="list-style-type: none"> - prowokowanie do wyrażania własnych poglądów - rozmowy indywidualne
2. Rozwijanie postawy ciekawości i motywowanie do nauki	<ul style="list-style-type: none"> - udostępnianie autentycznych materiałów obcojęzycznych - ukazywanie znaczenia znajomości języków obcych w zjednoczonej Europie i na świecie
3. Stopniowe przygotowanie do samodzielności w procesie uczenia się języka obcego	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie metod pracy nad opanowaniem obcego języka - korzystanie z różnych źródeł informacji - praca w zespołach

<p>4. Kształtowanie postawy tolerancji wobec innych kultur przy jednoczesnym pogłębianiu poczucia własnej tożsamości narodowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z kulturą, życiem codziennym i tradycjami krajów danego obszaru językowego - porównywanie kultury i tradycji ojczystej z obcojęzyczną - udział w imprezach organizowanych w regionie związanych z nauczaniem językiem
<p>IV. Informatyka</p>	
<p>Zadania</p>	<p>Sposoby realizacji</p>
<p>1. Tworzenie jasno określonych wymagań i ich przestrzeganie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - systematyczna kontrola zdobywanej wiedzy
<p>2. Motywowanie do dalszej pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualizacja procesu nauczania; praca z uczniem słabym i zdolnym; praca w grupach - wskazywanie uczniom ich mocnych stron
<p>3. Uczucie szacunku dla wspólnego dobra jako podstawy życia społecznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reagowanie na brak troski o powierzone pomoce naukowe - oddziaływanie wychowawcze przez osobisty przykład nauczyciela
<p>4. Inspirowanie do świadomego korzystania ze źródeł informacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie z dostępnych źródeł informacji za pomocą komputera - praca w zespołach - dokonywanie samooceny
<p>V. Fizyka/ Chemia</p>	
<p>Zadania</p>	<p>Sposoby realizacji</p>
<p>1. Rozwijanie dociekliwości poznawczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacja zjawisk fizykochemicznych
<p>2. Wdrażanie do dbałości o własne zdrowie i ochronę środowiska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ukazywanie zagrożeń cywilizacyjnych (zanieczyszczenia, negatywnych skutków alkoholu, narkotyków, lekomanii)
<p>3. Dążenie na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia celów życiowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - systematyczne rozwiązywanie zadań pisanie wzorów równań reakcji chemicznych
<p>4. Uczucie szacunku dla wspólnego dobra</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reagowanie na wszelkie przejawy braku poszanowania pomocy dydaktycznych - służyć osobistym przykładem nauczyciela
<p>5. Tworzenie jasno określonych wymagań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - systematyczne ocenianie pracy uczniów
<p>6. Pobudzanie uczniów do samorozwoju</p>	<ul style="list-style-type: none"> - premiowanie za wykonanie dodatkowych prac - korzystanie z bibliotek literatury przedmiotowej, słowników tematycznych

VI. Wychowanie fizyczne	
Zadania	Sposoby realizacji
1. Propagowanie zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> - racjonalne gospodarowanie czasem - zdrowe żywienie - samobadanie i samokontrola zdrowia
2. Kształtowanie siły charakteru i motywacji do wytrwałej pracy	<ul style="list-style-type: none"> - mocne i słabe strony aktywności fizycznej
3. Przestrzeganie zasad „fair-play”	<ul style="list-style-type: none"> - konsekwencje stosowania środków dopingujących
5. Rozbudzanie ambicji i aspiracji uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - aktywne uczestnictwo uczniów w planowaniu, realizacji i ewaluacji zajęć
6. Przygotowanie uczniów do pełnienia różnych ról	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń jako inicjator i organizator ćwiczeń, zabaw i gier ruchowych
VII. Teoretyczne przedmioty zawodowe	
Zadania	Sposoby realizacji
1. Rozbudzanie zainteresowań przedmiotem i świadomego uczestnictwa w lekcji	<ul style="list-style-type: none"> - wycieczki zawodoznawcze - filmy - aktywizujące metody nauczania
2. Wdrażanie do utrzymania porządku na stanowisku pracy	<ul style="list-style-type: none"> - służyć osobistym przykładem nauczyciela - umiejętnie obchodzić się z materiałami, przyrządami i pomocami dyd., reagowanie na niewłaściwe ich wykorzystanie
3. Budzenie motywacji do pracy	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie odpowiedniego systemu oceniania - udział w konkursach, olimpiadach i turniejach zawodoznawczych
4. Rozwijanie wrażliwości estetycznej	<ul style="list-style-type: none"> - nagradzanie za estetykę wykonanych ćwiczeń - szkolne wystawy rękodzieła artystycznego i prac konkursowych
5. Wdrażanie do oszczędnego gospodarowania surowcami i materiałami	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie i przestrzeganie obowiązujących norm - ukazywanie znaczenia surowców wtórnych w kontekście wyczerpywalnych złóż naturalnych

6. Przygotowanie do skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach, poprawnego posługiwania się językiem zawodowym	- pisanie referatów i odczytów na podstawie prasy i literatury technicznej, wygłaszanie ich na forum klasy i szkoły
7. Rozwijanie samodzielnego i twórczego myślenia oraz dociekliwości poznawczej	- stwarzanie sytuacji problemowych - dyskusja
VIII. Zajęcia praktyczne	
Zadania	Sposoby realizacji
1. Wzbudzanie szacunku do pracy jako miejsca prezentowania własnych uzdolnień i umiejętności	- zapoznanie z zasadami kultury i etyki pracy - popieranie indywidualnych pomysłów rozwiązań - budzenie silnego ducha konkurencyjności - wyznaczanie stałych obowiązków na terenie szkoły i warsztatów szkolnych, kontrola ich wykonania
2. Kształtowanie emocjonalnego stosunku do zawodu	- spotkania z zasłużonymi pracownikami warsztatów szkolnych - spotkania z absolwentami szkoły osiągającymi sukcesy w zawodzie
3. Rozbudzanie ambicji i aspiracji uczniów	- zachęcanie do osiągnięcia mistrzostwa w zawodzie - popularyzowanie olimpiad, turniejów i konkursów zawodowych
4. Umożliwianie uczniom dokonywania samooceny. Budzenie przekonania o własnym potencjale twórczym, poczucia własnej wartości	- rozmowy indywidualne - zachęcanie do realizowania własnych inicjatyw uczniów - wykorzystywanie każdej sytuacji dyd-wych. do oceny zachowań

IX. Religia

Integralna formacja człowieka obejmuje rozwój wszystkich ludzkich zdolności ucznia, przygotowanie do życia zawodowego, kształtowanie zmysłu etycznego i społecznego, jego otwarcie się na transcendencję i wychowanie religijne. Katecheza szkolna, wspomagając działania wychowawcze rodziców, dąży do kształtowania osobowości samodzielnych i odpowiedzialnych, zdolnych do osobistego i wolnego wyboru Prawd Objawionych. Nauczanie, wychowanie i kształcenie katechetyczne wypływa z chrześcijańskiej koncepcji człowieka i w całym procesie wychowania religijnego zakłada następujące cele:

- rozbudzanie poczucia podziwu wobec odkrywanej i poznawanej prawdy;
- rozbudzanie miłości do Boga i bliźniego oraz wskazywanie na Chrystusa jako wzoru tej miłości;
- rozbudzanie pragnienia wielkości moralnej jako antidotum splotenia i egoizmu stechnizowanej i zubożonej przez naturalizm kultury;
- rozbudzanie poczucia nadprzyrodzoności, kształtowanie wiary nieustannie zagrożonej zepchnięciem na margines życia;
- rozbudzanie poczucia wspólnej odpowiedzialności za rozszerzanie Chrystusowej Prawdy i za losy Kościoła;
- rzetelne i odważne zapoznawanie uczniów z interesującymi ich problemami współczesnego życia ludzkiego w obliczu przyszłych obowiązków zawodowych, społecznych, rodzinnych, narodowych, państwowych i kościelnych oraz szukanie optymalnych rozwiązań w oparciu o naukę Kościoła dla dalszej integracji wiary;
- dostosowywanie się do możliwości poznawczych młodzieży w procesie przekazywania treści katechetycznych;
- a podejmując, zasadę „non multa sed multum /nie dużo, ale gruntownie umieć/” unikać werbalizmu w przekazie katechetycznym.

Nauka religii w całym procesie wychowania szkolnego ma dopomóc młodzieży w przejściu od wiary opartej na autorytecie, do wiary pojętej jako najgłębsze własne przekonanie, że Chrystus stanowi centrum jej życia chrześcijańskiego z własnym miejscem i zadaniami w Kościele oraz wspólnocie ludzkiej.

DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ ŚRODOWISKA SZKOLNEGO, W TYM ANALIZA CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA

Opracowując niniejszy program wzięto pod uwagę wnioski z przeprowadzonych badań i analiz, w tym w szczególności z:

- ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego ZSD za rok szkolny 2017/2018 (raport),
- ankiety diagnozującej środowisko i warunki życia uczniów klas pierwszych (wyniki z badań z lat 2016 i 2017, badania 2018 – w trakcie realizacji),
- badań sondażowych przeprowadzonych w oparciu o zmodyfikowane materiały projektu „Falochron dla Bydgoszczy” (raporty z badań z lat 2016, 2017, 2018),
- badań przeprowadzonych wśród nauczycieli i rodziców nt. sylwetki absolwenta szkoły (2017),
- ankiety dotyczącej preferowanych tematów spotkań dla rodziców (wrzesień 2018),
- okresowych informacji na temat sytuacji wychowawczej w szkole,
- analizy dokumentacji Zespołu Wychowawczego,
- analizy dokumentacji pedagoga szkolnego,
- analizy dokumentacji wychowawców klas,
- analizy wyników klasyfikacji,
- analizy frekwencji,
- analizy prowadzonej dokumentacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- obserwacji zachowań uczniów,
- ankiety dotyczącej preferowanych tematów spotkań szkoleniowych dla rodziców,
- rozmów i wywiadów prowadzonych z uczniami, nauczycielami i rodzicami oraz przedstawicielami podmiotów współpracujących ze szkołą.

Wykorzystane narzędzia oraz wyniki znajdują się w dokumentacji szkoły.

Celem diagnozy było zbadanie:

- hierarchii wartości uczniów, rodziców i nauczycieli oraz pożądanych cech absolwenta szkoły,
- zadowolenia uczniów ze szkoły,
- znajomości oraz przestrzegania przez uczniów norm i zasad obowiązujących w szkole,
- stopnia poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole,
- relacji dziecko – rodzic oraz relacji uczeń - wychowawca, uczeń – nauczyciel,
- stosunku uczniów do zachowań ryzykownych oraz innych zachowań nieakceptowanych społecznie,
- rodzaju i stopnia występowania zachowań ryzykownych wśród naszych uczniów,
- sposobów spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- występujących w środowisku uczniów czynników chroniących i czynników ryzyka.

Rozpoznane wartości uczniów, rodziców i nauczycieli oraz oczekiwania dotyczące pożądanych cech absolwenta szkoły znalazły swoje odzwierciedlenie w stworzonej sylwetce absolwenta opisanej w dalszej części programu.

W wyniku dokonanej diagnozy zidentyfikowano charakterystyczne dla środowiska naszej szkoły niepokojące objawy w następujących obszarach:

- **Przestrzeganie norm i zasad obowiązujących w szkole**, w tym w szczególności:
  - niezadawalająca frekwencja uczniów, nieobecności w szkole bez wiedzy rodziców,
  - duża grupa uczniów nieklasyfikowanych,
  - używanie wulgaryzmów.
- **Motywacja do nauki i własnego rozwoju**, w tym w szczególności:
  - niepowodzenia szkolne dużej grupy uczniów, duża ilość ocen niedostatecznych w klasyfikacji śródrocznej i rocznej, zaprzestanie nauki w szkole,
  - osiągnięcie wyników poniżej własnych możliwości edukacyjnych i rozwojowych.
- **Dbłość uczniów o własne bezpieczeństwo i zdrowie**, w tym w szczególności:

- palenie papierosów oraz e-papierosów przez dużą grupę uczniów,
- picie alkoholu przez dużą grupę uczniów,
- pojedyncze przypadki używania środków narkotycznych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych,
- spędzanie dużej ilości czasu przed komputerem i w Internecie.

Przeprowadzone badania dostarczyły również informacji dotyczących czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkoły.

Przez czynniki chroniące rozumiemy indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka. Wśród rozpoznanych w populacji szkolnej czynników chroniących możemy wymienić:

- przyjazny klimat panujący w szkole,
- dobre relacje między nauczycielami i uczniami, w tym między uczniami i wychowawcami klas,
- satysfakcjonujące relacje rówieśnicze,
- wysokie poczucie bezpieczeństwa wśród rówieśników w szkole,
- bardzo pozytywnie oceniana współpraca między wychowawcami klas i rodzicami uczniów,
- pozytywnie oceniana przez wielu uczniów atmosfera panująca w ich rodzinach i pozytywne kontakty z rodzicami,
- negatywny stosunek zdecydowanej większości uczniów do używania środków narkotycznych, w szczególności do używania dopalaczy,
- negatywny stosunek zdecydowanej większości uczniów wobec wszelkich form przemocy, w tym szczególnie przemocy z użyciem nowoczesnych technologii komunikacyjnych.

Przez czynniki ryzyka rozumiemy indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem występowania zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub

funkcjonowania społecznego. Wśród rozpoznanych w wyniku przeprowadzonej w naszej szkole diagnozy czynników ryzyka możemy wymienić:

- doświadczenie niepowodzeń szkolnych na wcześniejszych etapach edukacyjnych przez znaczącą grupę uczniów szkoły oraz niepowodzeń na obecnym etapie kształcenia,
- zaburzona struktura wielu rodzin (rodziny niepełne, zrekonstruowane), przypadki pozostawiania pod opieką rodziny zastępczej bądź placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- niewydolność wychowawcza części rodzin (nadzory kuratorskie),
- niskie możliwości intelektualne części uczniów, duża grupa uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się i innymi deficytami rozwojowymi,
- niska samoocena dużej grupy uczniów, niewystarczająco rozwinięte umiejętności społeczne,
- akceptująca postawa młodzieży wobec palenia tytoniu, e-papierosów i picia alkoholu oraz znacząca grupa uczniów którzy sięgają po te środki,
- używanie wulgaryzmów przez większość uczniów szkoły,
- niska świadomość zagrożeń związanych z nadmiernym korzystaniem z komputera i Internetu,
- mało konstruktywne wykorzystanie czasu wolnego przez znaczącą grupę uczniów, brak zainteresowań lub możliwości ich realizacji,
- akceptująca postawa dużej grupy młodzieży wobec zachowań w zakresie seksualności, które dotychczas były postrzegane jako łamiące normy obyczajowe.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Sylwetka absolwenta Zespołu Szkół Drzewnych została opracowana z uwzględnieniem opinii i wyznawanych wartości uczniów, rodziców/opiekunów uczniów i nauczycieli. Absolwent Zespołu Szkół Drzewnych powinien:

- być specjalistą w swojej dziedzinie zawodowej - posiadać wiedzę i umiejętności gwarantujące kompetentne wykonywanie zawodowych zadań i osiągnięcie zawodowego sukcesu,
- być przedsiębiorczy, zaradny i kreatywny oraz samodzielny w działaniu,

- być pracowity, dokładny w pracy, dobrze zorganizowany i obowiązkowy,
- być osobą ambitną, rozwijającą swoje zainteresowania i pasje, posiadającą życiowe cele,
- być osobą odpowiedzialną i uczciwą, godną zaufania,
- być osobą kulturalną, unikać przekleństw,
- wierzyć w siebie i we własne możliwości, umieć pokonywać pojawiające się trudności, umieć radzić sobie ze stresem,
- posiadać umiejętności komunikacyjne, umieć nawiązywać kontakty społeczne,
- umieć współpracować z innymi, być pomocnym dla innych,
- doceniać wartość przyjaźni i miłości, umieć nawiązywać bliskie relacje,
- być tolerancyjnym i otwartym wobec innych osób,
- być asertywnym,
- umieć dbać o swoje zdrowie, posiadać wiedzę dotyczącą współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym związanych z uzależnieniami behawioralnymi i od środków psychoaktywnych,
- być patriotą,
- dobrze mówić o szkole.

CELE PROGRAMU

Do głównych celów realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego należą:

- **wspomaganie i wspieranie** naturalnego rozwoju wychowanka poprzez: zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń, wskazywanie mocnych i słabych stron;
- **kształtowanie sposobu myślenia i postaw** uznawanych za pożądane poprzez: kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych,

- **profilaktyka** zachowań ryzykownych poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami;
- **korekcja deficytów i urazów** powstałych w toku wcześniejszego wychowania poprzez: diagnozę deficytów, stwarzanie takich sytuacji, by uczeń mógł zdobywać doświadczenia korygujące dotychczasowe urazy, udzielanie wsparcia.

Cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Zespołu Szkół Drzewnych zostały ustalone na podstawie przeprowadzonej diagnozy sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego, kierunków rozwoju wskazanych w sylwetce absolwenta oraz wymagań opisanych w podstawie programowej. Cele te są realizowane zarówno podczas realizacji poszczególnych zajęć edukacyjnych, zgodnie z podstawami programowymi przedmiotów, jak i podczas zajęć z wychowawcą, zajęć realizowanych przez specjalistów szkolnych (pedagog, doradca zawodowy), imprez i innych działań ogólnoszkolnych oraz zajęć pozalekcyjnych.

Wśród celów szczegółowych znalazły się:

- wzrost wiedzy uczniów na temat zagrożeń dla bezpieczeństwa i zdrowia,
- zmiana akceptujących postaw młodzieży wobec sięgania po środki psychoaktywne,
- wzrost kompetencji uczniów pozwalających na umiejętne radzenie sobie z sytuacjami trudnymi,
- poprawa frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych,
- przygotowanie uczniów do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów internetowych oraz bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej,
- wzrost liczby uczniów konstruktywnie wykorzystujących czas wolny,
- zaangażowanie uczniów w niesienie pomocy innym,
- wsparcie rodzin i opiekunów uczniów w procesie opiekuńczo-wychowawczym,
- wsparcie uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi,
- pozytywne efekty podejmowanych interwencji w sytuacjach wystąpienia zachowań ryzykownych,

- utrzymanie satysfakcji uczniów z relacji rówieśniczych oraz relacji nauczyciel-uczeń,
- utrzymanie pozytywnego postrzegania przez uczniów, rodziców i nauczycieli klimatu panującego w szkole,
- utrzymanie wysokiego poziomu poczucia bezpieczeństwa w szkole,
- ukształtowanie u uczniów postawy tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka,
- wzmocnienie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych,
- ukształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, wdrożenie do podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska.

ZADANIA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

W oparciu o założone cele programu sformułowano następujące zadania wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w ramach działań ogólnoszkolnych, w ramach godzin z wychowawcami klas oraz w ramach zajęć pozalekcyjnych.

W sferze fizycznej:

- Dostarczenie wiedzy na temat bezpiecznego zachowania się i postępowania w sytuacjach wystąpienia zagrożenia.
- Podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania używaniu środków psychoaktywnych i innym zachowaniom ryzykownym.
- Wdrażanie uczniów do zachowań prozdrowotnych, zachęcanie do aktywności fizycznej.

W sferze psychicznej (intelektualnej i emocjonalnej):

- Budowanie atrakcyjnej oferty zajęć pozalekcyjnych oraz dostarczanie uczniom informacji o możliwościach skorzystania z zajęć pozaszkolnych oferowanych przez inne podmioty.
- Budowanie motywacji uczniów do nauki i samorozwoju, w tym przygotowanie uczniów do planowania kształcenia i kariery zawodowej.
- Wspieranie uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi oraz innymi deficytami rozwojowymi, a także wychowywanych w niekorzystnych warunkach środowiskowych.

- Przygotowywanie uczniów do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów internetowych oraz bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej.
- Rozwijanie umiejętności uczniów w zakresie rozpoznawania i wyrażania własnych uczuć i emocji.
- Rozwijanie umiejętności rozpoznawania objawów nadmiernego stresu i podejmowania działań w celu jego ograniczenia.
- Rozwijanie umiejętności rozpoznawania symptomów zaburzeń psychicznych i korzystania z pomocy w sytuacji ich wystąpienia.

W sferze społecznej:

- Integrowanie zespołów klasowych i całej społeczności szkolnej.
- Podejmowanie działań na rzecz budowania samorządności.
- Motywowanie uczniów do działań na rzecz innych.
- Kształtowanie postaw i umiejętności pozwalających na budowanie pozytywnych, satysfakcjonujących relacji międzyludzkich.

W sferze duchowej (aksjologicznej):

- Zapoznanie uczniów z normami i zasadami życia społecznego, obowiązującymi w szkole i poza szkołą, wdrażanie do ich przestrzegania, wychowywanie do wartości.
- Zapoznanie uczniów z tradycjami szkolnymi, wdrażanie do ich kultywowania.
- Podejmowanie działań związanych z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.
- Podejmowanie działań na rzecz kształtowania postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechniania wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwijanie zainteresowania ekologią.
- Podejmowanie działań na rzecz kształtowania postawy tolerancji i szacunku wobec innych osób.

Wskazano również pozostałe zadania – adresowane do rodziców/opiekunów oraz nauczycieli i innych pracowników szkoły:

- Współpraca z rodzicami i opiekunami uczniów w zakresie planowania i realizacji działań opiekuńczych, wychowawczych i profilaktycznych.
- Podnoszenie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli oraz pracowników szkoły.

Szczegółowy harmonogram realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych znajduje się na końcu programu.

SZKOLNE PROCEDURY I REGULAMINY

W obszarze działań wychowawczo-profilaktycznych realizowanych w szkole funkcjonują następujące regulaminy i procedury:

- 1) Procedury usprawiedliwiania nieobecności i postępowania w sytuacjach nieusprawiedliwionej absencji uczniów.
- 2) Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją (tzw. Szkolny Program Interwencyjny).
- 3) Procedura postępowania w sytuacji ciąży uczennicy.
- 4) Regulamin organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Zespole Szkół Drzewnych.
- 5) Regulamin Samorządu Uczniowskiego.
- 6) Regulamin Konkursu na Najlepszą klasę w ZSD „The Beściaki”.
- 7) Regulamin Konkursu Szkolny Wolontariusz Roku.
- 8) Regulamin Okręgowego Konkursu Stolarskiego „Diamentowa Piła”.
- 9) Regulamin przyznawania: Certyfikatów Dodatkowych Umiejętności i Certyfikatów Aktywności Społecznej.
- 10) Regulamin przyznawania stypendium dla najlepszego ucznia w zawodzie stolarz.

- 11) Regulamin przyznawania stypendium dla najlepszego ucznia w zawodzie technik technologii drewna.

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Program Profilaktyki ZSD podlega corocznej ewaluacji, której cele są następujące:

- ocena skuteczności Programu wobec założonych celów,
- sformułowanie wniosków do modyfikacji Programu na kolejne lata szkolne.

Podczas prowadzonej ewaluacji odpowiadać będziemy na następujące pytania kluczowe:

1. W jakim stopniu zostały zrealizowane zaplanowane działania wychowawczo-profilaktyczne?
2. W jakim zakresie w realizację założeń Programu były zaangażowane wszystkie powołane do tego podmioty?
3. Jak nauczyciele, pracownicy szkoły, rodzice/opiekunowie uczniów oraz sami uczniowie oceniają atrakcyjność i skuteczność zrealizowanych działań?
4. Które z działań należy kontynuować, a z których zrezygnować w kolejnym roku szkolnym?
5. O jakie działania należy poszerzyć Program, aby uzyskać satysfakcjonujące efekty?

Wykorzystywać będziemy następujące metody i techniki badań:

- analiza dokumentów,
- sondaż diagnostyczny,
- obserwacja,
- rozmowy i wywiady.

HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH - 2018/2019

Sfera rozwoju	Zadanie	Formy realizacji <i>Treści do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy</i>	Odbiorcy*	Odpowiedzialni za realizację	Termin realizacji	Monitorowanie
Sfera fizyczna	Poszerzanie wiedzy na temat bezpiecznego zachowania się i postępowania w sytuacjach wystąpienia zagrożenia.	Zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole procedurami w zakresie bezpieczeństwa i zdrowia.	U	wychowawcy klas, opiekunowie pracowni	IX	wpisy w dziennikach klas
		Przeprowadzenie lekcji nt. bezpiecznego zachowania po ogłoszeniu alarmów w szkole, zapoznanie z drogami ewakuacyjnymi i miejscem zbiórki ewakuowanych.	U – klasy pierwsze	nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa	IX	wpisy w dziennikach klas
		Realizacja zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	U – klasy pierwsze	nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa	I półrocze	wpisy w dziennikach klas
		Przygotowanie gazetki (gablota) z informacjami nt. pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, zagrożenia zatrucia czadem, bezpiecznych wakacji.	U	nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa	Cały rok szkolny	gablota na I p.
		Przeprowadzenie próbnych alarmów w szkole.	U, N	nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa	IX-X, V-VI	raporty z ewakuacji
		Organizacja Szkolnego konkursu pierwszej pomocy.	U	nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa	II-III	Protokół z wynikami
		Przeprowadzanie pogadarek nt. bezpieczeństwa w czasie wolnym.	U	wychowawcy klas	I, VI	wpisy w dziennikach klas
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń</i>	U – klasy pierwsze szkoły	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	wpisy w dziennikach klas lub w teczce

		<i>zdrowia fizycznego.</i>	branżowej			wychowawcy
Podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania używaniu środków psychoaktywnych i innym zachowaniom ryzykownym.	Zapoznanie uczniów ze Szkolnym Programem Interwencyjnym.	U – klasy pierwsze	wychowawcy klas pierwszych	IX	wpisy w dziennikach klas	
	Zajęcia warsztatowe nt. mechanizmów wchodzenia w uzależnienia przeprowadzone przez przedstawicieli instytucji zewnętrznych.	U – klasy: IIIa, 2E, 2F, 1F	pedagog szkolny	X	wpisy w dziennikach klas	
	Godziny z wychowawcą poświęcone problematyce przeciwdziałania używaniu środków psychoaktywnych.	U	wychowawcy klas	ustalony przez wychowawcę	wpisy w dziennikach klas	
	Program profilaktyczny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”	U – klasa do późniejszego ustalenia	pedagog szkolny	do późniejszego ustalenia	wpisy w dzienniku klasy i dzienniku pedagoga	
	Organizacja Szkolnego Dnia Rzucania Palenia.	U	pedagog szkolny, opiekunowie SU	15 XI	wpis w dzienniku pedagoga	
	Realizacja w klasach zajęć dot. zagrożeń związanych z paleniem e-papierosów.	U – wszystkie klasy	wychowawcy klas	ustalony przez wychowawcę	wpisy w dziennikach klas	
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych).</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	wpisy w dziennikach klas lub w teczce wychowawcy	

	<p>W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów.</i></p>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	wpisy w dziennikach klas lub w teczce wychowawcy
	<p>W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych.</i></p>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	wpisy w dziennikach klas lub w teczce wychowawcy
<p>Wdrażanie uczniów do zachowań prozdrowotnych, zachęcanie do aktywności fizycznej.</p>	<p>Prowadzenie dodatkowych zajęć sportowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - piłka nożna, - piłka siatkowa, - siłownia, - pływanie, - bilard. 	U	<p>M. Marciniak S. Dąbrowski</p> <p>R. Hernet</p>	X–VI	dzienniki zajęć
	<p>Przeprowadzenie rozgrywek sportowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w tenisie stołowym – zawody indywidualne, - w siatkówce, piłce nożnej – zawody międzyklasowe, - Mistrzostwa Szkoły w Szachach, <p>oraz rozgrywek sportowo-rekreacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mecz siatkówki: nauczyciele – uczniowie, - mecz siatkówki: reprezentanci szkoły – reprezentanci internatu. 	U, N	nauczyciele wf	do późniejszego ustalenia	protokoły z wynikami

	Organizacja Dnia Sportu Szkolnego	U, N	nauczyciele wf	czerwiec	protokoły z wynikami
	Organizowanie udziału uczniów w zawodach pozaszkolnych: - sztafetowe i drużynowe biegi przełajowe, - indywidualne i drużynowe mistrzostwa w tenisie stołowym, - rozgrywki w siatkówce i piłce nożnej, - Mistrzostwa Bydgoszczy w Wyciskaniu Sztangi Leżąc, - Mistrzostwa Bydgoszczy w Lekkiej Atletyce.	U	nauczyciele wf	zgodnie z terminami ustalonymi przez organizatorów	Pisemne informacje o wynikach uczniów
	Organizacja Mistrzostw Szkoły w Szachach.	U	R. Kielkowski	X-XI	Informacje na stronie internetowej i FB
	Organizowanie udziału uczniów w pozaszkolnych rozgrywkach szachowych.	U	R. Kielkowski	XII, III	Informacje na stronie internetowej Polskiego Związku Szachowego
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Intensywna dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	wpisy w dziennikach klas lub w teczce wychowawcy
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenia zdrowia własnego oraz innych.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-

Sfera psychiczna (intelektualna i emocjonalna)	Budowanie atrakcyjnej oferty zajęć pozalekcyjnych oraz dostarczanie uczniom informacji o możliwościach skorzystania z zajęć pozaszkolnych oferowanych przez inne podmioty.	Sporządzenie i upublicznienie harmonogramu zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę.	U	dyrektor szkoły	IX-X	harmonogram
		Umieszczenie informacji o zajęciach pozalekcyjnych realizowanych na terenie szkoły i internatu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ na stronie internetowej szkoły, ▪ w gablocie na korytarzu I piętra. 	U, R	administrator strony internetowej pedagog szkolny	Po ustaleniu harmonogramu zajęć	Informacja na stronie internetowej szkoły i w gablocie
		Realizacja zajęć programu unijnego „Akcja – Kwalifikacja 2”: <ul style="list-style-type: none"> - Rysujemy w AutoCad, - Szymerstwo i galanteria drzewna, - Wyczarowane z drewna, - Uszlachetnianie powierzchni drewna, - Fotografia hybrydowa, - staże wakacyjne dla uczniów technologii drewna, hodowli koni, stolarzy, - dodatkowe kursy zawodowe dla uczniów technikum w zawodzie hodowca koni. 	U	J. Nowacka J. Maćkowiak K. Michaliszyn A. Juskiewicz R. Hernet R. Hernet	I i II półrocze (dwie edycje) VII, VIII do ustalenia	dzienniki zajęć, listy uczestników
		Realizacja zajęć pozalekcyjnych doskonalących umiejętności zawodowe uczniów i rozwijających zainteresowania: <ul style="list-style-type: none"> - wizyta studyjna ze szkoleniem dla uczniów w zawodzie fotograf, 	U	A. Juskiewicz	II półrocze	listy obecności

	<ul style="list-style-type: none"> - programowanie i obsługa CNC, - intarsja, - galanteria drzewna, - elektronarzędzia, - lutnictwo i nauka gry na gitarze, - ciesielstwo. 		<p>A. Chłociński P. Szymanowski B. Świątek D. Nowakowski G. Smoliński K. Michaliszyn</p>	<p>I i II półrocze</p> <p>II półrocze</p>	
	Udostępnianie informacji o możliwościach korzystania z zajęć pozaszkolnych – informacje w gablocie na korytarzu I piętra.	U, R, N	wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	Informacje w gablocie
Budowanie motywacji uczniów do nauki i samorozwoju, w tym przygotowanie uczniów do planowania kształcenia i kariery zawodowej.	Realizacja zajęć nt. umiejętności rozpoznawania własnego stylu uczenia się.	U – klasy pierwsze	doradca zawodowy	IX	Wpisy w dzienniku doradcy
	Realizacja zajęć nt. kształcenia umiejętności określania swoich zasobów osobistych.	U – klasy pierwsze	doradca zawodowy	I półrocze	Wpisy w dzienniku doradcy
	Realizacja zajęć nt. rozwijania kwalifikacji – zdobywania nowych kwalifikacji	U – klasy drugie i trzecie zsz oraz III TD	doradca zawodowy	I i II półrocze	wpisy w dzienniku doradcy
	Realizacja zajęć dotyczących kształtowania umiejętności zdobywania informacji zawodoznawczej i umiejętności czytania ofert pracy.	U – klasy kończące naukę	doradca zawodowy	I i II półrocze	Wpisy w dzienniku doradcy
	Realizacja zajęć dotyczących tworzenia dokumentacji aplikacyjnej.	U – klasy kończące naukę	doradca zawodowy	II półrocze	Wpisy w dzienniku doradcy

		Przekazywanie informacji o imprezach o tematyce edukacyjno-zawodowej odbywających się na terenie miasta.	U	doradca zawodowy	cały rok	gablota na I p.
		Organizacja na terenie szkoły Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery	U, N	doradca zawodowy	X	wpis w dzienniku doradcy
		Stypendia dla najlepszych uczniów w zawodach: stolarz i technik technologii drewna.	U	komisja stypendialna	Cały rok szkolny	protokoły z posiedzenia komisji
		Organizacja okręgowego Konkursu Stolarskiego „Diamentowa Piła”.	U	Kierownik warsztatów nauczyciele warsztatów	IV-V	protokół z wynikami konkursu, informacje na stronie internetowej i FB
		Pochwały dyrektora dla uczniów aktywnych społecznie.	U	organizatorzy imprez, przewodnicząca Zespołu Wychowawczego, dyrektor	Cały rok szkolny	protokolarz ZW
		Świadectwa z wyróżnieniem, nagrody rzeczowe, listy pochwalne dla najlepszych uczniów szkoły, wpisy do Złotej Księgi Absolwentów ZSD.	U	dyrektor, wychowawcy klas	IV, VI	protokolarz RP
		Przyznawanie certyfikatów dodatkowych umiejętności.	U	komisja	VI	protokół
		Realizacja konkursu na najlepszą klasę ZSD „The Beściaki”.	U	komisja	Cały rok szkolny	ranking klas, dyplomy
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Rozwijanie</i>	U – klasy pierwsze szkoły	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	-

	<i>zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.).</i>	branżowej			
	<i>W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa).</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	-
	<i>W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju.</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	-
	<i>W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji.</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	-
	<i>W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
	<i>W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	-
Wspieranie uczniów z zaburzeniami	Objęcie uczniów posiadających orzeczenia/opinie PPP oraz innych uczniów z rozpoznanymi trudnościami	U	wychowawcy klas, pedagog, nauczyciele	Cały rok szkolny	dokumentacja ppp

i odchyleniami rozwojowymi oraz innymi deficytami rozwojowymi, a także wychowywanych w niekorzystnych warunkach środowiskowych.	edukacyjnymi odpowiednimi formami i sposobami pomocy psychologiczno-pedagogicznej.				
	Realizacja procedury Niebieskiej Karty w sytuacjach przemocy w rodzinach uczniów.	U, R	pedagog	Cały rok szkolny – zgodnie z potrzebami	dokumentacja pedagoga
	Współpraca z asystentami rodzin, kuratorami, MOPS i GOPS, wydziałami rodzinnymi i nieletnich SR.	U, R	pedagog, wychowawcy klas	Cały rok szkolny	dokumentacja pedagoga i wychowawców klas
	Udzielanie uczniom bieżącego wsparcia przez pedagoga szkolnego i wychowawców klas.	U	pedagog, wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Dokumentacja pedagoga i wychowawców klas
	Udostępnianie informacji dot. instytucji świadczących bezpłatną pomoc uczniom i ich rodzinom - w gablocie pedagoga (II p.) i na tablicy w PN.	U, R/O, N	pedagog szkolny	cały rok szkolny	gabloty, tablica w PN
Przygotowywanie uczniów do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów internetowych oraz bezpiecznego	Nauka szybkiego czytania z wykorzystaniem gry edukacyjnej.	U	nauczyciel informatyki	IV-V	raport z wynikami
	Wykorzystanie komputera jako narzędzia rywalizacji, kształcenie zasad wzajemnego szacunku tak w Internecie, jak i życiu codziennym poprzez m.in. poprzez organizację Szkolnego Turnieju FIFA3/ X-BOX.	U	nauczyciel informatyki	cały rok szkolny X-XI 2017	- informacje na stronie internetowej i FB
	Uczenie tworzenia stron internetowych, wzbogacanie Internetu o własne treści.	U	nauczyciel informatyki	cały rok szkolny	treści opublikowane przez uczniów

poruszania się w przestrzeni cyfrowej.	Zajęcia projektu „Uzależnieniom behawioralnym mówię stop!” (z wykorzystaniem materiałów dostępnych w bibliotece szkolnej)	U – wybrane klasy	wychowawcy klas	ustalony przez wychowawcę w klas	wpisy w dziennikach klas
	Prelekcje dot. cyberprzemocy przeprowadzone przez przedstawicieli Straży Miejskiej.	U – klasy Ia, 1E, 1F	pedagog szkolny	II półrocze	wpisy w dziennikach klas
	Zajęcia warsztatowe dla uczniów „Kiedy życie staje się iluzją – symptomy nadużywania urządzeń mobilnych i Internetu” przeprowadzone przez przedstawicieli BORPA.	U – klasy IIIa, IIa, 2F	pedagog szkolny	II półrocze	wpisy w dziennikach klas
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	wpisy w dziennikach klas lub w teczce wychowawcy
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	wpisy w dziennikach klas lub w teczce wychowawcy
Rozwijanie umiejętności	Zajęcia zrealizowane przez pedagoga: Emocje i uczucia – jak sobie z nimi radzić?	U – wybrane klasy	pedagog szkolny	do późniejszego ustalenia	wpisy w dziennikach klas i dzienniku pedagoga

uczniów w zakresie rozpoznawania i wyrażania własnych uczuć i emocji.	W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych)</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	wpisy w dziennikach klas lub w tecze wychowawcy
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia.</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	-
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
	Szkolne obchody Światowego Dnia Przyjaciela	U	opiekunowie SU	VI	Informacje na FB
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania objawów	Zajęcia realizowane przez pedagoga: - Stres – objawy nadmiernego stresu, sposoby radzenia sobie ze stresem. - Jak redukować stres i wspomagać uczenie się – proste techniki relaksacji.	U – wybrane klasy	pedagog szkolny	do późniejszego ustalenia	wpisy w dziennikach klas i dzienniku pedagoga

nadmiernego stresu i podejmowania działań w celu jego ograniczenia.	W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Nabywanie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres.</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	-
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych życiowych</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-

		<i>problemów.</i>				
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania symptomów zaburzeń psychicznych i korzystania z pomocy w sytuacji ich wystąpienia.	Zajęcia realizowane przez pedagoga: Depresja – czy może dotyczyć kogoś z nas?	U – wybrane klasy	pedagog szkolny	do późniejszego ustalenia	wpisy w dziennikach klas i dzienniku pedagoga	
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i u osób w swoim otoczeniu.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	wpisy w dziennikach klas lub w teczce wychowawcy	
	Realizacja akcji edukacyjnej w związku z Ogólnopolskim Dniem Walki z Depresją.	U	pedagog szkolny	II	informacje na FB	

Sfera społeczna	Integrowanie zespołów klasowych i całej społeczności szkolnej.	Zajęcia integracyjne w klasach pierwszych.	U – klasy pierwsze	wychowawcy klas pierwszych, pedagog szkolny	IX-X	wpisy w dziennikach klas i dzienniku pedagoga
		Spotkania klasowe z wychowawcą (klasowe spotkania przy opłatku, inne).	U	wychowawcy klas	XII i inne	wpisy w dziennikach klas
		Wycieczki klasowe i ogólnoszkolne.	U, N	wyznaczeni nauczyciele	cały rok szkolny	regulaminy wycieczek
		Organizacja imprez ogólnoszkolnych.	U, N	organizatorzy imprez	zgodnie z kalendarzem imprez	Informacje na stronie internetowej i FB
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne.</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	wpisy w dziennikach klas lub w teczce wychowawcy
	Podejmowanie działań na rzecz budowania samorządności.	Wybór Rad Klasowych SU.	U	wychowawcy klas	do 20 IX	wpisy w dziennikach klas lub w teczce wychowawcy
		Wybór przewodniczącego i wiceprzewodniczącego oraz pozostałych członków Rady.	U	Opiekunowie SU	do 10 X	protokół
		Angażowanie uczniów w działalność Samorządu Uczniowskiego – zgodnie z planem działań SU	U	opiekunowie SU	cały rok szkolny	plan działań SU, sprawozdanie z działalności SU
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Rozwijanie postawy</i>	U – klasy pierwsze	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	-

	<i>proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.</i>	szkoły branżowej			
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły.</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	-
Motywowanie uczniów do działań na rzecz innych.	Angażowanie uczniów w akcje charytatywne organizowane przez Urząd Miasta Bydgoszczy (zbiórki żywności w marketach, happeningi okolicznościowe), PCK, hospicjum.	U, Ś	Opiekun wolontariatu szkolnego	zgodnie z harmonogramem akcji	dokumentacja opiekuna wolontariatu
	Udział wolontariusz szkoły w ogólnopolskiej akcji Szlachetna Paczka	U, Ś	Opiekun wolontariatu szkolnego	XII	dokumentacja opiekuna wolontariatu
	Pomoc indywidualna osobom potrzebującym	U, Ś	Opiekun wolontariatu szkolnego	zgodnie z potrzebami	dokumentacja opiekuna wolontariatu
	Organizacja akcji „Świąteczna Paczka” na rzecz rodzin najuboższych uczniów szkoły.	U, R, N	Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego	XII	informacje na stronie internetowej szkoły i FB
	Zorganizowanie udziału wolontariuszy szkoły w zbiórce w ramach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.	U	S. Bartczak-Gackowska	I	informacje na stronie internetowej szkoły i FB
	Przyznawanie certyfikatów aktywności społecznej.	U	komisja	VI	protokół
	W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Rozwijanie świadomości</i>	U – klasy pierwsze	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	-

		<i>istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.</i>	szkoły branżowej			
Kształtowanie postaw i umiejętności pozwalających na budowanie pozytywnych, satysfakcjonujących relacji międzyludzkich.		W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-

		<i>uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał.</i>				
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak idealów, nachalna reklama itp.).</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
Sfera duchowa (aksjologiczna)	Zapoznanie uczniów z normami i zasadami społecznymi obowiązującymi w szkole i poza szkołą, wdrażanie do ich przestrzegania, wychowywanie do wartości.	Zapoznanie uczniów ze Statutem ZSD, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym ZSD, Regulaminem usprawiedliwiania nieobecności i postępowania w sytuacji nieusprawiedliwionej absencji uczniów.	U	wychowawcy klas	IX-X	wpisy w dziennikach klas
		Bieżące czuwanie nad przestrzeganiem przez uczniów obowiązujących w szkole norm i zasad, w tym kulturalnego zachowania się wobec kolegów/koleżanek, nauczycieli i innych pracowników szkoły.	U	wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny	-
		Korekta niewłaściwych zachowań uczniów poprzez wskazywanie i modelowanie właściwych zachowań.	U	wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny	-

		Prelekcja nt. odpowiedzialności prawnej przeprowadzona przez przedstawiciela policji.	U – klasy pierwsze	pedagog szkolny	XI	wpisy w dziennikach klas
		Kształcenie w uczniach obowiązkowości i pracowitości poprzez uświadamianie związku między wywiązywaniem się z obowiązków szkolnych i pozaszkolnych, a wypełnianiem w przyszłości różnych zadań życiowych.	U	wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny	-
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość.</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	-
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	-
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-
		W ramach godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw.</i>	U – klasy drugie szkoły branżowej	wychowawcy klas 2E i 2F	ustalony przez wychowawcę	-

		Organizacja szkolnego Dnia bez Przekleństw	U	opiekunowie SU	XII	Informacje na FB
Zapoznanie uczniów z tradycjami szkolnymi, wdrażanie do ich kultywowania.		Udział uczniów w imprezach i uroczystościach szkolnych.	U	wychowawcy klas, organizatorzy imprez	zgodnie z kalendarzem imprez szkolnych	wpisy w dziennikach klas, informacje i zdjęcia umieszczane na szkolnym FB
Podejmowanie działań związanych z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.		Organizacja konkursu międzyklasowego upamiętniającego męczeństwo Polaków w pierwszych dniach wojny - „Jesień 1939”	U	nauczyciel historii	X	dyplomy
		Organizacja konkursu międzyklasowego o życiu i działalności Józefa Piłsudskiego.	U	nauczyciel historii	XI	dyplomy
		Organizacja okolicznościowego apelu z okazji Narodowego Święta Niepodległości	U	nauczyciel historii	XI	dyplomy
		Okolicznościowe gazetki informacyjne na holu I p.	U	nauczyciel historii	zgodnie ze świętami narodowymi i wydarzeniami historycznymi	dyplomy
		Konkurs szkolny „Mój region, miejscowość wczoraj i dziś”.	U	nauczyciel historii	II półrocze	dyplomy

		Zapraszanie gości (Sybiracy, więźni Auschwitz, pracownicy IPN).	U	nauczyciel historii	zgodnie z późniejszymi ustaleniami	dyplomy
		Wystawianie pocztu sztandarowego podczas uroczystości miejskich.	U	nauczyciel historii	zgodnie z uroczystościami	dyplomy
Podejmowanie działań na rzecz kształtowania postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska.		Udział uczniów w konkursach zewnętrznych promujących ochronę środowiska.	U	nauczyciel biologii	Zgodnie z terminami podanymi przez organizatorów	dyplomy
		Przygotowywanie przez uczniów debaty naukowej na temat "Żywność zmodyfikowana genetycznie - szansa czy zagrożenie dla idei zrównoważonego rozwoju?"	U	nauczyciel biologii	XII	dokumentacja zdjęciowa
		Realizacja szkolnego konkursu pn. Polska moja Ojczyzna.	U	nauczyciel geografii	XI	protokół z wynikami
		Udział w Sprzątaniu Świata.	U	nauczyciel biologii	V-VI	pisemne podsumowanie akcji
		Zbiórka nakrętek, płyt CD i baterii na terenie szkoły.	U, N, R	nauczyciel biologii, opiekunowie SU	Cały rok szkolny	potwierdzenia przekazania odpadów
Podejmowanie działań na rzecz		W ramach godzin do dyspozycji wychowawców: <i>Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji.</i>	U – klasy pierwsze szkoły branżowej	wychowawcy klas 1E i 1F	ustalony przez wychowawcę	-

	kształtowania postawy tolerancji i szacunku wobec innych osób.	Bieżące reagowanie na wszelkie przejawy nietolerancji i braku szacunku wobec innych osób.	U	wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	-
--	--	---	---	---------------------	------------------	---

	Zadanie	Formy realizacji	Odpowiedzialni za realizację	Termin realizacji	Monitorowanie
Pozostałe zadania – adresowane do rodziców/opiekunów oraz nauczycieli i innych pracowników szkoły	Współpraca z rodzicami i opiekunami uczniów w zakresie planowania i realizacji działań wychowawczo-profilaktycznych.	Zebranie kierownictwa szkoły z rodzicami uczniów klas pierwszych.	dyrektor	IX	dokumentacja dyrektora
		Skonsultowanie z Radą Rodziców treści Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. uchwalenie programu przez RR.	dyrektor	IX	dokumentacja dyrektora
		Zebrania wychowawców klas z rodzicami uczniów.	wychowawcy klas	Zgodnie z harmonogramem zebrań	protokoły z zebrań
		Wykorzystywanie dziennika elektronicznego do kontaktów między wychowawcami/nauczycielami a rodzicami/opiekunami uczniów	wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	dziennik elektroniczny
		Bieżące kontakty wychowawców klas oraz pedagoga szkolnego z rodzicami uczniów.	wychowawcy klas	Cały rok szkolny	wpisy w dziennikach klas i dzienniku pedagoga, notatki wychowawców
		Zajęcia dla chętnych rodziców pn. „Jak rozmawiać z nastolatkiem?” prowadzone przez pedagoga szkoły.	pedagog szkolny	XI-XII	wpis w dzienniku pedagoga

		Zajęcia dla chętnych rodziców dot. uzależnień behawioralnych (od komputera, Internetu, telefonu) prowadzone przez terapeutę uzależnień.	pedagog szkolny	II półrocze	dokumentacja zdjęciowa
Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi w realizacji działań wychowawczo-profilaktycznych.		Zapraszanie prelegentów z instytucji zewnętrznych na spotkania z młodzieżą (m.in. policja, straż miejska, Poradnia PTZN).	pedagog szkolny, nauczyciele	Cały rok szkolny	wpisy w dziennikach klas, wpisy w dzienniku pedagoga
		Udział w imprezach organizowanych przez instytucje zewnętrzne (akcje profilaktyczne, koncerty, spektakle).	pedagog szkolny, nauczyciele	Zgodnie z możliwościami	wpisy w dziennikach klas i dzienniku pedagoga
		Bieżąca współpraca z pracodawcami uczniów.	kierownik szkolenia praktycznego, wychowawcy klas	cały rok szkolny	wpisy w dziennikach klas oraz dokumentacji kierownika
Podnoszenie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli oraz pracowników szkoły.		Współpraca nauczycieli przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Szkolnego ZSD.	dyrektor, pedagog szkolny	IX	program
		Utrwalanie sobie przez wszystkich nauczycieli obowiązujących w szkole zasad i procedur, współpraca przy ich modyfikacji.	nauczyciele, dyrektor, pedagog szkolny	Cały rok szkolny – zgodnie z potrzebami	-
		Podejmowanie koniecznych interwencji przez wszystkich nauczycieli zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami i procedurami.	nauczyciele	Cały rok szkolny – zgodnie z potrzebami	notatki służbowe, wpisy w dzienniku pedagoga
		Udział nauczycieli w pracach Zespołu Wychowawczego i w powołanych zespołów przedmiotowych i zadaniowych.	nauczyciele, dyrektor	Cały rok szkolny – zgodnie z potrzebami	dokumentacja zespołów

		<p>Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych nauczycieli poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w zewnętrznych formach doskonalenia, - udział w wewnątrzszkolnych formach doskonalenia, - studiowanie literatury fachowej. 	<p>nauczyciele, dyrektor</p>	<p>Cały rok szkolny – zgodnie z potrzebami</p>	<p>zaświadczenia, umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce</p>
--	--	--	----------------------------------	--	---

* zastosowane skróty: U – uczniowie, R/O – rodzice/opiekunowie, N- nauczyciele, P – pracownicy szkoły, Ś – środowisko lokalne

** FB – facebook

Uchwalony przez Radę Rodziców Zespołu Szkół Drzewnych w dniu 25.09.2018 r.